

Bijlage I Herzieningsclausule

Inleiding

De Aanbestedende Dienst (hierna: "AD") wil een effectief, efficiënt en adequaat doelgroepenvervoer, tegen zo laag mogelijke kosten binnen de gegeven kaders. Verder wordt een transparante aansturing op het vervoer beoogd, een effectieve beheersing van risico's en een succesvolle samenwerking met alle partners. De scope van de opdracht is het verzorgen van kwalitatief goed kleinschalig personenvervoer, te verrichten met kleinschalige voertuigen in opdracht van de deelnemende gemeenten. Inschrijver is een kritische schakel tussen de gemeenten en de reizigers. Een goede en solide samenwerking met de AVAN-vervoerders onderling en het meedenken om te komen tot een telkens beter logistiek (vervoers)proces, zijn dan ook van cruciaal belang.

Gedurende de contractperiode kunnen ontwikkelingen plaatsvinden die impact (kunnen) hebben op het doelgroepenvervoer. Voor zover juridisch mogelijk en vanuit beleidsperspectief wenselijk wil de AD de wijzigingen die het gevolg zijn van die ontwikkelingen kunnen doorvoeren in de nu aan te besteden overeenkomst. Het gaat daarbij om het navolgende:

1. Ontwikkelingen waarvan de mogelijkheid nu al wordt voorzien en die middels deze bijlage in een herzieningsclausule worden vervat (zie artikel 2.163c Aanbestedingswet); Concreet gaat dit om de volgende ontwikkelingen, die verderop in deze bijlage worden uitgewerkt:
 - a. De ontwikkelingen in het kader van publieke mobiliteit;
 - b. Ontwikkelingen in het kader van de CAO Taxi.
2. Ontwikkelingen die nu nog niet voorzienbaar zijn, maar wel aanleiding zijn voor wijziging van het doelgroepenvervoer (zie artikel 2.163e Aanbestedingswet);
3. Aanvullende diensten die noodzakelijk zijn geworden en verandering van de opdrachtnemer niet mogelijk is om economische of technische redenen en tot aanzienlijk ongemak of aanzienlijke kostenstijgingen zou leiden voor de AD (zie artikel 2.163d Aanbestedingswet).
4. Overige toelaatbare wijzigingen onder de Aanbestedingswet (zie bijvoorbeeld artikel 2.163b of 2.163g Aanbestedingswet).

De financiële impact van deze ontwikkelingen is bij de totstandkoming van deze offerte uitvraag niet of onvoldoende concreet, waardoor een juiste inschatting van (financiële) gevolgen niet mogelijk is. Om die reden wordt in deze opdracht gewerkt met een open calculatie die als basis dient voor het bepalen van de financiële consequenties van eventueel door te voeren wijzigingen. Het doel van deze bijlage en de open calculatie is:

- Om, binnen kaders, het mogelijk te maken ontwikkelingen in gang te zetten zonder dat dit noodzaakt tot een nieuwe aanbesteding en
- Op transparante wijze te beschrijven onder welke voorwaarden welke (financiële) veranderingen er mogen worden doorgevoerd en welke processtappen daaraan voorafgaan.

Om de financiële gevolgen inzichtelijk te maken van ontwikkelingen wordt de open calculatie (Inschrijfformulier 7) als uitgangspunt genomen. Het doel van deze open calculatie is:

- Transparant onderbouwen van uw tarief in kader markconforme aanbesteding
- Inzichtelijk maken mogelijke kostenconsequenties bij implementatie ontwikkelingen
- Het mogelijk maken om de ontwikkelingen door te voeren binnen het huidige contract

Wanneer wordt de prijs geactualiseerd o.b.v. de open calculatie?

De in de overeenkomst opgenomen tarieven worden geïndexeerd op de manier die in de overeenkomst en/of het Programma van Eisen is omschreven. Uitgangspunt is dat de inschrijver de dienstverlening uitvoert tegen het (geïndexeerde) tarief waarmee is ingeschreven.

Slechts in bijzondere omstandigheden is er ruimte voor herziening van het tarief per declarabele kilometer op basis van de open calculatie volgens de processtappen die in dit document zijn omschreven. Deze herziening van het tarief per declarabele kilometer vindt plaats in de volgende gevallen:

- (1) Een beroep van de AD op een van de herzieningsclausules die verder op in deze bijlage nader zijn omschreven;
- (2) Een andere wijziging die door de AD in de overeenkomst wordt doorgevoerd, tenzij die wijziging geen of verwaarloosbare impact op de kosten heeft;
- (3) Een gegrond beroep van een van partijen op onvoorziene omstandigheden zoals bedoeld in artikel 6:258 van het Burgerlijk Wetboek moet leiden tot herziening van de prijs per declarabel kilometer.

De wijze van actualisatie

Stap 1: op actuele prijspeil (P) brengen en actualiseren van kwantiteiten (Q)

Na een besluit tot actualisatie wordt de open calculatie op het actuele prijspeil (P) gebracht. De bij de offerte ingediende open calculatie is gebaseerd op het prijspeil 2025. Stel dat actualisatie begin 2028 aan de orde is dan wordt de open calculatie op prijspeil 2028 gebracht door het toepassen van de afgesproken NEA-indexatie voor 2026, 2027 en 2028. Aanpassingen worden uitsluitend doorgevoerd in de kostencomponenten in kolom C en in de cellen Q35 (direct indirecte kosten) en Q36 (algemene kosten, overhead) waarbij de absolute waardes worden geactualiseerd met de van toepassing zijnde kostensoort uit NEA-indexatie.

De opbouw van de open calculatie is onderverdeeld in de kostensoorten vaste voertuigkosten, variabele voertuigkosten, loonkosten chauffeurs, direct indirecte kosten en overhead. Ook de NEA-indexatie is samengesteld op basis van deze kostensoorten. Per kostensoort in de open calculatie wordt de indexatie herleid uit de kostensoort van de NEA-rapportage en toegepast in de open calculatie.

Kostensoort open calculatie	Kostensoort NEA
Vaste voertuigkosten	Vaste (capaciteits)kosten rijdend materieel
Variabele voertuigkosten	Variabele kosten rijdend materieel
Loonkosten	Arbeidsloon en overige personeelskosten
Direct indirecte kosten	Arbeidsloon en overige personeelskosten
Algemene kosten/overhead	Algemene kosten (overhead)
Tarieven	Conform contract o.b.v. NEA

In het geval daarover op het moment van actualiseren onduidelijkheid bestaat kunnen partijen besluiten om Panteia te vragen een nadere onderbouwing aan te leveren.

Vervolgens worden de kwantiteiten (niet financiële onderdelen) geactualiseerd en in overeenstemming gebracht met de uitvoeringsgegevens. Daartoe worden de uitvoeringsgegevens genomen met betrekking tot drie, aan de besluitvorming tot actualisatie, voorafgaande maanden, niet zijnde de (zomer)vakantieperiode.

Stap 2: actualisatie variabelen

Het resultaat van de eerste stap is een open calculatie waarbij de prijscomponent (P) en de kwantiteiten (Q) zijn geactualiseerd. Dit resultaat is het vertrekpunt voor het actualiseren van variabelen ten gevolge van wijzigingen. Uitsluitend variabelen die direct te relateren zijn aan de wijziging worden geactualiseerd. Ter verduidelijking een voorbeeld:

Voorbeeld:

Stap 3: actualisatie overige kosten

De direct indirecte kosten zijn vaste bedragen en worden alleen geactualiseerd volgens de in de eerste stap genoemde methodiek, tenzij de inschrijver of AD aantoont dat als gevolg van de doorgevoerde wijzigingen ook de direct indirecte kosten stijgen dan wel dalen. In dat geval worden deze kosten bepaald volgens de aantoonbare kostencomponenten genoemd in de invulinstructie.

De algemene kosten en de opslag voor winst en risico zijn absolute bedragen. In het geval de directe kosten (Q34) tot en met 10% toe of afnemen vindt geen aanpassing plaats van de algemene kosten en de opslag voor winst en risico. Is sprake van een toe of afname van meer dan 10% tot maximaal 30% dan wordt het surplus vermenigvuldigd met het percentage algemene kosten en het opslagpercentage winst en risico waarmee de absolute bedragen worden verhoogd of verlaagd. Het maximum van 30% is ook van toepassing als er sprake van een toe- of afname van meer dan 30% van de directe kosten.

Voorbeeld: De directe kosten van de geactualiseerde open calculatie (resultaat stap 1) bedragen €1.000.000. De algemene kosten bedragen 2% zijnde € 20.000. De opslag voor winst en risico bedragen €100.000 zijnde 10%.

Situatie 1: Na actualisatie van de variabelen (stap 2) bedragen de directe kosten €1.090.000 of €910.000. Beide bedragen liggen in de bandbreedte van -10% tot +10% van de directe kosten. De absolute bedragen voor algemene kosten en de opslag voor winst en risico blijven ongewijzigd.

Situatie 2: Na actualisatie van de variabelen (stap 2) bedragen de directe kosten €1.200.000. Tot en met een toename van 10% (€1.100.000) vindt geen aanpassing plaats. Het surplus boven de 10% (€100.000) wordt voor de algemene kosten vermenigvuldigd met 2% = €2.000 en voor de opslag winst en risico met 10% = €10.000. De absolute bedragen voor algemene kosten en de opslag voor winst en risico worden daarmee verhoogd en bedragen respectievelijk €22.000 en €110.000.

Situatie 3: Na actualisatie van de variabelen (stap 2) bedragen de directe kosten €800.000. Tot en met een afname van 10% (€900.000) vindt geen aanpassing plaats. Het surplus boven de 10% (€100.000) wordt voor de algemene kosten vermenigvuldigd met 2% = €2.000 en voor de opslag winst en risico met 10% = €10.000. De absolute bedragen voor algemene kosten en de opslag voor winst en risico worden daarmee verlaagd en bedragen respectievelijk €18.000 en €90.000.

Stap 4: bepalen nieuwe prijs per declarabele kilometer

Tot slot wordt de nieuwe prijs per declarabele kilometer bepaald. Dit gebeurt door de cellen directe kosten (Q34), direct indirecte kosten (Q35), algemene kosten (Q36) en winst en risico (Q37) bij elkaar op te tellen. De uitkomst wordt gedeeld door het aantal declarabele kilometers per genormaliseerd jaar. De aldus berekende nieuwe prijs per declarabele kilometer geldt per de tussen partijen afgesproken ingangsdatum en wordt vastgelegd in een addendum.

Afhankelijk van de door te voeren variabelen kunnen partijen besluiten zich door (externe) deskundigen te laten begeleiden. De kosten daarvoor worden gelijkkelijk verdeeld over partijen.

Herzieningsclausules

Zoals eerder vermeld in dit document wenst de AD een aantal herzieningsclausules op te nemen voor wijzigingen in de overeenkomst die nu al worden voorzien. Aanbestedingsrechtelijk gezien is hier sprake van herzieningsclausules als bedoeld in artikel 2.163c Aanbestedingswet. De herzieningsclausules die de AD opneemt in het contract is de volgende:

- (1) Ontwikkelingen in het kader van publieke mobiliteit
- (2) Ontwikkelingen in het kader van de CAO Taxi

Deze wijzigingen herzieningsclausules worden in het vervolg van deze paragraaf verder uitgewerkt.

Op verzoek van een van partijen wordt hiervoor een externe deskundige om advies gevraagd. De kosten van deze deskundige worden door partijen gedeeld.

Ad (1): Ontwikkeling in het kader van publieke mobiliteit

Deze herzieningsclausule heeft uitsluitend betrekking op de ontwikkelingen in het kader van publieke mobiliteit. De verwachting is dat gedurende contractperiode een verdere samenwerking vorm krijgt waarbij de inzet van kleinschalige voertuigen in het doelgroepenvervoer en de inzet van kleinschalige voertuigen in het Openbaar Vervoer in samenhang worden geëxploiteerd. De verwachting is dat hierdoor sprake is van een uitbreiding van het aantal ritten tot maximaal 15%.

De financiële impact van deze ontwikkeling is in grote mate onzeker. Naar de huidige verwachting leidt deze ontwikkeling enerzijds tot efficiëntere inzet van voertuigen met verdere kostenbeheersing. Anderzijds is niet uit te sluiten dat er sprake zal zijn van kostenverhogende effecten. Besluitvorming hierover wordt niet eerder verwacht dan 2028.

De gevolgen van deze ontwikkeling worden inzichtelijk gemaakt door gebruikmaking van de open calculatiesystematiek.

Blijkt na het actualiseren van de open calculatie dat sprake is van een tariefaanpassing dan vindt aanpassing plaats vanaf het moment dat daadwerkelijk de voertuigen in samenhang worden geëxploiteerd.

De tariefaanpassing wordt ook toegepast in de kilometerstaffel.

Ad (2): Ontwikkeling in het kader van de CAO Taxi

Deze herzieningsclausule heeft uitsluitend betrekking op de ontwikkelingen in het kader van de CAO Taxi. In het geval dat gedurende de contractperiode cao-afspraken worden gemaakt die gevolgen hebben voor de directe loonkosten die niet op andere wijze financieel worden gecompenseerd en er ten gevolge daarvan een financieel onredelijke situatie ontstaat voor de vervoerder worden de gevolgen van deze ontwikkeling inzichtelijk gemaakt door gebruikmaking van de open calculatiesystematiek.

Blijkt na het actualiseren van de open calculatie dat sprake is van een tariefaanpassing dan vindt aanpassing plaats vanaf het moment dat er feitelijk sprake is van de kostenontwikkeling doch niet eerder dan de ingangsdatum van de cao-aanpassing.

De tariefaanpassing wordt ook toegepast in de kilometerstaffel.

Onvoorziene omstandigheden

Met de coronapandemie in gedachten kunnen zich vergelijkbare onvoorziene omstandigheden voordoen. Het betreft hier geen herzieningsclausule, maar een beroep op artikel 2.163e Aanbestedingswet.

Ook in die gevallen is de open calculatie de basis waarop de effecten inzichtelijk worden gemaakt. Met dien verstande dat in die gevallen eventuele vergoedingen gericht zijn op de continuïteit van de onderneming. Voor de actualisatie van de open calculatie kan op verzoek van partijen onder meer gebruik worden gemaakt van een externe deskundigen.

Blijkt na het actualiseren van de open calculatie dat sprake is van een tariefaanpassing dan vindt deze plaats met terugwerkende kracht vanaf de 1^e van de maand volgend op het ontstaan van de onvoorziene omstandigheid. De tariefaanpassing wordt toegekend tot maximaal de laatste dag van de maand voorafgaand aan het einde van de onvoorziene omstandigheid.

De vergoeding wordt bij onvoorziene omstandigheden vastgesteld voor maximaal 3 maanden en kan door de AD met periodes van steeds met tenminste één maand worden verlengd.

Geschillen

Als partijen gezamenlijk niet kunnen vaststellen welke tariefaanpassing dient te worden doorgevoerd, bijvoorbeeld als gevolg van verschil van inzicht over uitgangspunten, zal door externe deskundigen advies worden vastgesteld welke tariefaanpassing aan de orde is. De deskundigen hanteren hierbij de open calculatiesystematiek zoals nader uitgewerkt in deze bijlage en in de invulinstructie. Beide partijen benoemen een eigen externe en onafhankelijke deskundige. De twee deskundigen benoemen samen een derde deskundige. Partijen dragen ieder de kosten van de eigen deskundige en delen de kosten van de derde deskundige.

De deskundigen hebben toegang tot de administratie van vervoerder en van de AD voor zover dat volgens hen nodig is om te bepalen hoe de open calculatie dient te worden ingevuld. De deskundigen geven een gemotiveerd en voor beide partijen bindend advies over de wijze waarop de open calculatie dient te worden ingevuld op grond van de relevante aanbestedingsstukken en betrekken daarbij de

standpunten van partijen. Het advies van de deskundigen is bindend ten aanzien van het tarief per declarabele kilometer, maar laat de bevoegdheid van de AD om een wijziging wel of niet door te voeren onverlet. De AD zal binnen twee maanden nadat het advies is uitgebracht laten weten of hij de betreffende wijziging wil doorvoeren, waarbij het door de deskundigen vastgestelde tarief tussen partijen zal gelden. De AD kan er ook voor kiezen om de wijziging niet door te voeren (bijvoorbeeld omdat er geen budget voor is). In dat geval wordt het tarief uiteraard niet gewijzigd.